

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 13-11-1983 שמעוני נ' נשר

תיק חיצוני:

APFELDORF & CO.

עורכי-דין ומגשרים

בפני כבוד השופט יעקב שקד

תובעת

תמרה שמעוני
ע"י עו"ד יעקב קלדרון

נגד

נתבעת

כרמלה נשר
ע"י עו"ד אמיתי דוד

פסק - דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22

מונחת בפני תביעה על סך 500,000 ₪.

מבוא וטענות הצדדים בתמצית

1. התובעת, מורה לחינוך מיוחד ומאבחנת דידקטית, ערכה ספר לימוד קריאה (המורכב ממספר חוברות) לילדים מתקשים שנקרא "המקראה של תמר" אשר לאחר מכן שונה שמו ל"סימן קריאה" (להלן - "סימן קריאה" או "הספר"). הספר שווק ע"י חברת כ. בונוס הפצה בע"מ (להלן - "בונוס").

בשל קושי בקבלת אישור ממשרד החינוך, הציעה בונוס לתובעת סיוע של הנתבעת, אשר עמדה עם בונוס בקשרים עסקיים מזה מספר שנים. לשיטת התובעת, סוכם עם בונוס כי זו תישא בכל ההוצאות והתובעת תקבל שכר סופרים בשיעור 20%.

התובעת נפגשה עם הנתבעת ולשיטתה באותה פגישה, כאשר דנו בענייני הכספים, סוכם כי יחלקו שווה בשווה את שכר הסופרים האמור, קרי 10% לתובעת ו-10% לנתבעת.

התובעת טוענת כי סוכם שהנתבעת תתחיל לעבוד מיידית על מנת שהספר יקבל אישור ממשרד החינוך, אך למרות חלוף מספר שבועות, לא קיבלה התובעת מהנתבעת חומרים כלשהם.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 13-11-1983 שמעוני נ' נשר

תיק חיצוני:

- 1 לשיטת התובעת, כאשר קיבלה את החומר אותו ערכה הנתבעת, הייתה בהלם שכן הנתבעת
2 כתבה ספר חדש לגמרי, תוך שינוי שמו ל-"סימן קריאה", אשר היה לקוי מהבחינה
3 המקצועית (ראו סעיף 29 לתצהירה).
4
5 לדבריה, רמת הספר התאימה לפחות לכיתה ב', בניגוד לכוונת התובעת שכיוונה לכיתה א'
6 ולילדים מתקשים.
7
8 עוד ציינה כי עבודת הגרפיקה שערכה הנתבעת בקשר לניקוד הייתה לקויה ביותר וכי לא
9 ניתן ללמד ילד את יסודות הקריאה כאשר הניקוד איננו מדויק. בשלב מאוחר יותר, ועל כך
10 אין חולק, "סימן קריאה" אושר ע"י משרד החינוך על כל עשרת חלקיו.
11
12 לטענת התובעת, בשנת 2012 חייב משרד החינוך את הכותבים חומרי לימוד לבתי ספר
13 להכניס לספרי הלימוד שירים וסיפורים של סופרים ומשוררים ישראלים, כאשר היה על
14 הנתבעת לדאוג לעדכון "סימן קריאה" במהירות על מנת שיתקבל אישור משרד החינוך
15 במועד.
16
17 לדברי התובעת, הנתבעת דחתה את ביצוע העדכון בתירוצים שונים, ולבסוף קיבלה הודעה
18 מבונוס כי האחרונה קיבלה מכתב מעורך דינה של הנתבעת לפיו אסור לבנוס להשתמש
19 בעדכון שביצעה הנתבעת בספר.
20
21 התובעת טוענת כי התברר לה שהנתבעת כתבה ספר חדש משלה, מאחורי גבה של התובעת,
22 בשם "בסוד האותיות" ושלחה אותו לאישור משרד החינוך, ללא שהשלימה את עבודתה
23 לגבי "סימן קריאה", ובכך למעשה גרמה לסילוקו מהשוק הרלוונטי. לשיטת התובעת, בשל
24 כך נגרמו לה נזקים רבים, וביניהם, ירידת מכירות "סימן קריאה" בהיקף ניכר.
25
26 עוד טוענת התובעת כי הנתבעת בספרה "בסוד האותיות" כללה קטעים מסוימים שהועתקו
27 מהספר "המקראה של תמר" ובכך הפרה זכויות יוצרים של התובעת.
28
29 הנתבעת מכחישה מכל וכל את טענות התובעת. לשיטתה, בין התובעת לנתבעת לא היו כל
30 יחסים חוזיים, והתקשרותה של הנתבעת הייתה מול בונוס. לדבריה, לאחר שבנוס חדלה
31 מלקיים את ההסכם עמה, לרבות על-ידי שיווק לא ראוי של "סימן קריאה", החליטה
32 להפסיק את ההתקשרות עם בונוס, ובנסיבות אלה היה על התובעת לחפש בעלת מקצוע
33 אחרת שתבצע את העדכון ל"סימן קריאה", דבר שלא עשתה.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 13-11-1983 שמעוני נ' נשר

תיק חיצוני:

- 1
2 עוד ציינה הנתבעת כי אין ממש בטענות התובעת בדבר כשלים בעבודתה, וכי היא רשאית
3 הייתה להוציא את הספר "בסוד האותיות" ללא שום מגבלה.
- 4
5 **מהות היחסים בין הצדדים ותלונות התובעת בקשר לאיכות עבודתה של הנתבעת**
6
- 7 7. אין חולק כי אין בנמצא כל הסכם כתוב בין התובעת לנתבעת, והטענה הינה לחוזה בע"פ
8 ו/או בהתנהגות.
- 9
10 8. כאמור, התובעת טוענת כי בפגישה הראשונה שקיימה עם הנתבעת, סוכם בע"פ שהצדדים
11 יחלקו שווה בשווה את שכר הסופרים בשיעור 20% (סעיף 23 לתצהירה).
- 12
13 9. העיד בפני מר חיים כהן (להלן - "מר כהן"), הבעלים והמנהל של בונוס, שזמן להעיד ע"י
14 הנתבעת. מר כהן העיד כי כאשר החל שיתוף הפעולה עם התובעת, התובעת הציעה לו סט
15 של חוברות שנקראות "המקראה של תמר", שיטת קריאה שנפסלה ע"י משרד החינוך והוא
16 התעניין בקשר להפקתה מחדש (עמ' 11 לפרוטוקול, שורות 11-14).
- 17
18 מר כהן העיד כי:
19
- 20 "הסדרה לא נראתה כאחת שאפשר להגיש למשרד החינוך. הצעתי לתמר להתחבר
21 לכרמלה, היא הייתה ידועה בתור כותבת שלנו, היא חיברה סדרות. יצרתי את החיבור
22 ביניהן כדי שנוכל להגיש את הסדרה הזו בהתאם לרצינו של משרד החינוך ולקבל עליה
23 אישור למכור אותה לאחר מכן... בחודש מאי 2010 קיבלנו את אישור משרד החינוך" (שם,
24 שורות 16-21).
- 25
26 כאשר נשאל מר כהן מה היה הסדר התמלוגים שסיכם עם התובעת בנוגע לסדרה זו, השיב
27 כהאי לישנא:
28
- 29 "בהתחלה הצעתי לתמר שנישא בכל העלויות של אישור משרד החינוך, הפקה, גרפיקה
30 וכל מה שקשור בהוצאת הסדרה והיא תקבל 20% תמלוגים. תוך כדי ויכוח בין המחברות
31 על החלק של כרמלה, הצעתי לתמר, והיא הסכימה, כי תקבל 12% תמלוגים וכרמלה 10%
32 מהמכירה, כלומר כמעט חצי – חצי זה מה שקורה עד היום" (עמ' 12 לפרוטוקול שורות 23-
33 26).

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 13-11-1983 שמעוני נ' נשר

תיק חיצוני:

1
2
3 כאשר נשאל האם יש לבונוס הסכם כלשהו עם הנתבעת בנוגע לאחוזים המגיעים לה, השיב
4 כי:
5
6 **"יחסיו עם הנתבעת היו יחסים בע"פ ככותבת הבית, ומה שהוצע זה 10%, ובעניינה של**
7 **התובעת קיים הסכם בכתב לגבי 20% אך הוסכם בע"פ 12% לאחר מכן"** (עמ' 12
8 לפרוטוקול שורות 29-31, ועמ' 13 לפרוטוקול, שורות 1-4).
9
10 בהמשך עדותו, כאשר נשאל האם התקיימה ישיבת משולשת בה נידון נושא התגמולים,
11 השיב כך:
12
13 **"לא הייתה ישיבה משולשת. היו שיחות טלפוניות. היו הרבה בעיות עם הסדרה, עם**
14 **האישור... בהתחלה ביקשתי מכרמלה שירותים מקצועיים, אחרי שזה הפך להיות**
15 **שותפות בכתובה, הצעתי לה תגמולים מהמכירות העתידיות"** (עמ' 21 לפרוטוקול, שורות
16 19-22).
17
18 10. הנתבעת ציינה בתצהירה כי כל השירות שניתן בקשר לתובעת היה במסגרת הסכמים בע"פ
19 מול בונוס בלבד, ואין כל יריבות או הסכם בינה לבין התובעת (סעיפים 3-4 לתצהירה).
20
21 בחקירתה הנגדית, העידה הנתבעת:
22
23 **"לא הייתה לי שום התחייבות, אני מדגישה את זה, שום התחייבות ושום הסכם עם אף**
24 **אחד לעדכן את הסדרה. הדבר היחיד שהיה בהסכם שלי עם חיים (הכוונה למנהל בונוס –**
25 **י.ש.), עם תמר לא היה לי שום הסכם... לא היה לי שום הסכם איתה. הדבר היחיד**
26 **שהבטחתי שאקח את הסדרה, אשדרג אותה ואביא אותה למצב שתקבל אישור... "** (עמ'
27 31 לפרוטוקול, שורות 6-10).
28
29 עוד הדגישה כי **"אני מחויבת לבונוס, אין לי איתה שום דבר"** (שם, שורה 26).
30
31 כאשר נשאלה מדוע לא שלחה לתובע את העתק המכתב מיום 29.11.2, נספח ז' לתצהירה,
32 המודיע לבונוס זו נדרשת שלא לעשות שימוש בעדכון ובחומרים שהכינה בקשר ל"סימן
33 קריאה", השיבה כי לא היה לה שום קשר עם התובעת, וברגע שהסדרה קיבלה את אישור

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 13-11-1983 שמעוני נ' נשר

תיק חיצוני:

- 1 משרד החינוך, סיימה את חובתה, ובכך הסתיים הקשר עם התובעת (עמ' 33 לפרוטוקול,
2 שורות 24-26).
- 3
- 4 11. לאחר ששמעתי את עדויות הצדדים, ועיינתי במסמכים שהוגשו, סבורני כי לא עלה בידי
5 התובעת להוכיח כי קיים קשר חוזי ישיר בין התובעת לנתבעת, בקשר לעבודה המשותפת על
6 "סימן קריאה".
- 7
- 8 12. חיזוק למסקנתי זו ניתן למצוא בשיעור האחוזים אשר עליו סוכם מול בונוס. כאמור לעיל,
9 התובעת הייתה אמורה לקבל 20% שכר סופרים, ולשיטתה סוכם על חלוקת האחוזים
10 בצורה שווה בינה לבין הנתבעת. דא עקא, אין חולק כי הסיכום מול בונוס היה **שהתובעת**
11 **תקבל 12% שכר סופרים, ואילו הנתבעת 10% שכר סופרים.**
- 12
- 13 סיכום זה הושג כדבריו של מר כהן מולו בלבד, ופשיטא כי צירוף האחוזים מוביל ל-22%,
14 וניתן ללמוד מעובדה זו כי הסיכום היה **סיכום עצמאי של כל אחת מבעלות המקצוע.**
- 15
- 16 אילו היו פני הדברים כפי שטוענת התובעת, הרי שהייתה מסכמת מול מר כהן שכר סופרים
17 של 10%, ואין חולק כי לא כך הם פני הדברים. ניתן להסיק מקביעת האחוזים כאמור, כי
18 לא בוצעה חלוקה שווה בין בעלות המקצוע וכל אחת מהן ניהלה משא ומתן נפרד מול בונוס.
- 19
- 20 13. זאת ועוד. כאמור לעיל, הנתבעת העידה כי לא היה כל הסכם מול התובעת. לאחר
21 שהתרשמתי מעדותה התרשמות בלתי ישירה, אני מעדיף בהיבט זה את עדותה על עדות
22 התובעת.
- 23
- 24 מסקנתי זו נובעת הן מההתרשמות הבלתי ישירה, הן מההנמקה לעניין האחוזים כאמור,
25 והן מבקיעים נוספים בעדות התובעת, כמפורט להלן.
- 26
- 27 14. בתצהירה גורסת התובעת כי עבודתה של הנתבעת הייתה לקויה, בלשון המעטה, וכי חלו
28 עיכובים רבים. דא עקא, עיון בנספח יא' לתצהירה של הנתבעת מלמד כי ביום 3.5.11 שלחה
29 לה התובעת הודעת מייל שבה נרשם: **"שלום כרמלה, תודה על המצגת היא מצוינת. גם**
30 **הספר יצא נהדר. בהצלחה רבה, תמר."**
- 31

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 13-11-1983 שמעוני נ' נשר

תיק חיצוני:

1 קשה להלום מצב דברים לפיו התובעת תכתוב לנתבעת שהספר יצא נהדר, וכעת היא מלינה
2 על תקלות מקצועיות וטכניות רבות כל-כך בתצהירה. יש בסתירה רבתי זו כדי לכרסם
3 במידה משמעותית ממהימנותה של התובעת.
4

5 **סיכומו של דבר, נקבע כמימצא עובדתי כי לא נכרת הסכם בין הצדדים, והיחסים החוזיים**
6 **של שתי בעלות המקצוע היו מול בונוס בלבד.**

7 15. אשר לטענות התובעת באשר לאיכות עבודתה של הנתבעת והעיכובים בעבודה, הרי
8 שבהתאם להודעת המייל שצוטטה לעיל דין הטענה בדבר איכות העבודה להידחות מיניה
9 וביה. מעבר לכך, לא נטען ואף לא הוכח נזק כתוצאה מאיכות העבודה הירודה לכאורה של
10 הנתבעת, וכך גם לגבי העיכובים הנטענים בביצוע העבודה.

11 **הטענה בדבר הפסקת עבודת העדכון של "סימן קריאה" והוצאת ספר מתחרה**

12
13 16. לשיטת הנתבעת, לאחר שמשרד החינוך פרסם תנאים נוספים כתנאי למתן אישור לספרים
14 מסוג זה, בונוס פנתה אליה ואל התובעת על מנת שהסדרה תעודכן. הנתבעת הבהירה
15 לבונוס כי סיימה את עבודתה על הסדרה "סימן קריאה", בעיקר לאחר התנהלות בונוס
16 בעניין שיווקה המינורי ואי אזכור שמה על הספר ולכן דרשה לעגן את הזכויות בינה לבין
17 בונוס בהסכם.

18
19 יחד עם זאת, על מנת שלא לבזבז זמן החלה בעדכון סדרת החוברות, ולאחר עבודה של
20 מספר חודשים העבירה לבונוס קובץ עדכון ראשוני.
21

22 17. הנתבעת טוענת כי המחלוקות בינה לבין בונוס לא הסתיימו, ובחודש ספטמבר 2012
23 התקיימה פגישה עם מר כהן ועם מנהל השיווק בבונוס אייל, במשרדו של בא כוח התובעת
24 ד"היום, עו"ד קלדרון.
25

26 לדבריה, בפגישה זו מר כהן ציין בפניה לראשונה כי הסדרה "סימן קריאה" משווקת "על
27 אש נמוכה בכוונה תחילה" כלשונה, בשל חשש מתביעה של סופרת אחרת, והיא הופתעה
28 מאוד מעניין זה המהווה לשיטתה הפרה יסודית של ההסכמה בינה לבין בונוס.
29

30 הנתבעת טוענת שדרשה ממר כהן להתחייב כי בשנה הקרובה הסדרה תשווק ב- 50 בתי ספר
31 לפחות ובשלוש שנים שלאחר מכן ב- 200 בתי ספר, אך מר כהן דחה את דרישותיה (סעיפים
32 74-75 לתצהירה).

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 13-11-1983 שמעוני נ' נשר

תיק חיצוני:

- 1
2 18. לאור סירובה של בונוס לשווק כראוי את הסדרה ולאחר שהובהר לה כי נוסח הכיתוב של
3 שמות המחברים על החוברות לא ישתנה, הודיעה הנתבעת כי היא מושכת את ידיה מעדכון
4 הסדרה ובונוס נדרשה להחזיר לה את החומרים שבידיה (ראו מכתב בא כוחה מיום
5 29.11.2012, נספח יד' לתצהירה).
6
7 19. הנתבעת איננה חולקת על כך שבסמוך אחר מכן החלה לעבוד על סדרה דומה מטעמה בשם
8 "בסוד האותיות", אשר אושרה מספר חודשים לאחר מכן על ידי משרד החינוך ושווקה
9 לקהל הרחב, לא באמצעות בונוס.
10 לשיטתה, לא הייתה מבחינתה כל מניעה חוזית או אחרת לעשות כן.
11
12 20. התובעת טוענת מנגד, כי התנהלותה של הנתבעת מהווה הפרת ההסכם בינה לבין הנתבעת,
13 כי הייתה חייבת להשלים את העדכון ולהתיר לבונוס לעשות שימוש בעבודת העדכון, וכי
14 בכל מקרה הנתבעת נהגה בחוסר תום לב, כאשר כתבה סדרה דומה לאותו קהל פוטנציאלי,
15 תוך הסתרת עניין זה מהתובעת, ובכך גרמה לה נזק רב.
16
17
18 21. כאמור לעיל, נקבע כממצא עובדתי כי אין יחסים חוזיים בין התובעת לנתבעת וכי אלו
19 הוסדרו מול בונוס בלבד. ממילא, בהיעדר יחסים חוזיים כאמור, לא יכול להיות תנאי
20 מפורש או משתמע האוסר על הנתבעת להתחרות בתובעת באמצעות הוצאת סידרת חוברות
21 דומה לאותו קהל יעד.
22
23 טוענת התובעת, כי אפילו ייקבע כי אין יחסים חוזיים בין הצדדים, הרי שיש להחיל
24 בנסיבות העניין את הוראת סעיף 61(ב) לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג – 1973 (להלן –
25 "חוק החוזים"), הקובע כך:
26
27 **"הוראות חוק זה יחולו, ככל שהדבר מתאים לעניין בשינויים המחויבים, גם על פעולות**
28 **משפטיות שאינן בבחינת חוזה ועל חיובים שאינם נובעים מחוזה"**.
29
30 לשיטת התובעת, הנתבעת הפרה את חובת תום הלב הקבועה בחוק האמור, בכך שנמנעה
31 מלגלות לה את דבר עבודתה על סדרה מתחרה.
32

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 13-11-1983 שמעוני נ' נשר

תיק חיצוני:

- 1 22. סבורני, כי קיימים חיובים בין התובעת והנתבעת, כמי שעבדו במשותף על הסדרה "סימן
2 קריאה" במשך תקופה לא מבוטלת, המטילים על שתיהן חובת תום לב.
3 בהקשר זה נפסק כי:
4
5 "מטרתו של סעיף 61(ב) הינו להחיל את הוראותיו של החוק מתשל"ג על חיובים, שאינם
6 נובעים מן ההתקשרות החוזית דווקא, כגון פעולות משפטיות אחרות בתחום דיני
7 הממונות, שאינן בבחינת חוזה, למשל הצהרות משפטיות חד צדדיות, אופציות, הודעות
8 וכיוצא באלה...". (בג"צ 376/81 לוגסי נ' שר התקשורת, פ"ד לו (2) 449, 455).
9 כמו כן נפסק כי חובת תום הלב מכוח סעיף 61(ב) הנ"ל חלה גם ביחסים בין בעלי מקרקעין
10 במשותף (ע"א 810/82 זול בו בע"מ נ' זיידה, פ"ד לו (4) 737).
11
12 עוד נפסק כי כתוצאה מסעיף 61(ב) הנ"ל הפך חוק החוזים ל"חוק חיובים כלליים"
13 שמצודתו פרושה על כלל המערכת המשפטית בישראל (ע"א 700/81 פז נ' פז, פ"ד לח (2)
14 736, 742). מכוח עקרון זה, הפכה חובת תום הלב לעוגן מרכזי במשפט ולדוקטרינה אשר
15 "מלוא כל הארץ כבודה" (רע"א 6339/97 רוקר נ' סלומון, פ"ד נח (1) 199; להלן – "הלכת
16 רוקר").
17
18 23. בהלכת רוקר בעמ' 279, נקבע כך: "עיקרון תום הלב קובע רמת התנהגות של אנשים
19 הדואגים, כל אחד לאינטרס שלו עצמו. עיקרון תום הלב קובע כי השמירה על האינטרס
20 העצמי צריכה להיות הוגנת ותוך התחשבות בציפיות מוצדקות ובהסתמכות ראויה של הצד
21 האחר. אדם לאדם – לא זאב, ולא מלאך; אדם לאדם – אדם".
22
23 אף במקורותינו מצא רעיון תום הלב ביטוי מרכזי ביותר, בעקרון "דעלך סני, לחברך לא
24 תעביד" (מה שעליך שנוא, לחברך אל תעשה – י.ש.), זוהי כל התורה כולה, ואידך פרושא
25 הוא, זיל גמור (תלמוד בבלי, מסכת שבת, ל"א, ע"ב).
26
27 24. סבורני, כי דברים אלה יפים למקרה שבפניי. התנהלותה של הנתבעת, כפי שיפורט להלן, לא
28 התחשבה בציפיות מוצדקות ובהסתמכות של התובעת. לא מצופה מהנתבעת להתנהג
29 כמלאך כלפי התובעת, ובוודאי לא כזאב, אך מצופה ממנה להתנהג אליה כהתנהג אדם אל
30 אדם. זו חובת תום הלב, שלטעמי הופרה במקרה זה.
31
32 25. כאמור, ביום 29.11.2012 פנה בא כוחה של הנתבעת לבונוס בדרישה שלא ייעשה שימוש
33 בחומרי עדכון הסדרה "סימן קריאה". הנתבעת לא העבירה את העתק המכתב לתובעת,

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 13-11-1983 שמעוני נ' נשר

תיק חיצוני:

1 ומצופה היה ממנה שתעביר מכתב זה אליה לאלתר, שכן יש לתובעת נגיעה ועניין ישירים
2 ומשמעותיים להחלטת הנתבעת להפסיק את עבודתה על הסדרה ודרישתה שלא לעשות
3 שימוש בעדכון הסדרה.
4
5 כאשר נשאלה הנתבעת מדוע לא עדכנה את התובעת, השיבה כי איננה שותפה שלה וכי
6 עבדה רק מול בונוס (עמ' 35 לפרוטוקול, שורה 5).
7
8
9 אינני מקבל גישה זו של הנתבעת. עבודתה המקצועית של הנתבעת הייתה אל מול התובעת
10 בחלק הארי של התקופה הרלוונטית, ומצופה מהנתבעת, אם הייתה נוהגת בתום לב,
11 שתעדכן את התובעת ותשתף אותה בהחלטה זו, ואף טרם החלטתה כעולה מהמכתב
12 האמור, תיוועץ בתובעת ואף ינסו שתיהן בכוחות משותפים לבוא בדברים עם בונוס על מנת
13 להסדיר את המחלוקת.
14 וודאי שלא מצופה מהנתבעת שביום שבו יצאה מפגישה עם מר כהן, 10.10.2012, תגיע
15 לביתה ותתחיל לכתוב מיד, כפי שהעידה (עמ' 35 לפרוטוקול, שורה 21). אציין כי הנתבעת
16 העידה גם שכבר חודש וחצי לאחר מכן הניחה את הסדרה על שולחן משרד החינוך (שם,
17 שורה 22).
18
19 אציין שהסדרה מטעם הנתבעת אושרה בחודש מאי 2013 (עמ' 36 לפרוטוקול, שורה 2).
20 כאשר הקשה עליה בא כוח התובעת בחקירתו, מדוע לא גילתה לתובעת את עבודתה על
21 סדרת ספרים מתחרה לאותו קהל יעד, השיבה:
22
23 **"לא ציינתי את זה בפניה, אני לא מרגישה שאני חייבת לה. זה המקצוע שלי. אני גם לא**
24 **התחייבתי לעצור את הכתיבה שלי."** (עמ' 33 לפרוטוקול, שורות 11-12).
25
26 26. סבורני כי התנהלותה זו של הנתבעת, אשר בו ביום שבו החליטה להפסיק את התקשרותה
27 עם בונוס ולאסור על בונוס לעשות שימוש בחומרי עדכון של סדרת "סימן קריאה", עליה
28 עבדה במשותף עם התובעת במשך תקופה ארוכה, החלה לעבוד על סדרה מתחרה תוך
29 שהיא מסתירה זאת מהתובעת לאורך כל התקופה שבה עבדה על הסדרה מטעמה וחיכתה
30 לאישור משרד החינוך, הינה התנהלות חסרת תום לב באופן מובהק.

31
32
33

הנזקים

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 13-11-1983 שמעוני נ' נשר

תיק חיצוני:

- 1 27. התובעת טוענת כי נגרמה לה עוגמת נפש רבה בשל התנהלות הנתבעת. עוד טוענת התובעת
2 כי בשנת 2011 החוברות "סימן קריאה" הוכנסו מאוחר לשוק ולכן נמכרו בצורה מצומצמת
3 אך ב-2012 המכירה הייתה כבר גדולה יותר (סעיף 61 לתצהירה).
4
5 עיון בדפי המכירות נספח 13 ו-14 לנספח א' לתצהירה מגלה כי בשנת 2011 נמכרו ספרים
6 בהיקף כולל של כ-90,000 ₪ בלבד, ואילו ב-2012 נמכרו ספרים בהיקף כולל של כ-137,000
7 ₪ בלבד.
8
9 בתצהירה גורסת התובעת כי הצפי היה שהחברות "סימן קריאה" יכבשו נתח שוק הולך
10 וגדל, כאשר הציפייה הייתה כי כל שנה תכפיל את קודמתה ובטווח של 10 שנים היה נגרם
11 לה נזק מינימלי של 150,000 ₪ (סעיף 87 לתצהיר).
12
13 28. התובעת גם טוענת כי הנתבעת קיפחה את זכותה בקשר לחוברות "חגים" ו"הבנת הנקרא",
14 בכך שלא הסכימה לתקן לפי בקשתה ונטלה לעצמה את הזכויות על חוברות אלה, ובעניין
15 זה היא עותרת לחיוב הנתבעת בסך 100,000 ₪.
16
17 29. כאשר נשאל מר כהן בעניין היקף הנזק השיב: **"אני לא יכול להעריך את הנזק היות**
18 **ומלכתחילה הסדרה מכרה מעט מדי לטעמנו.**" (עמ' 17 לפרוטוקול, שורה 21).
19
20 כאשר נשאל אם הוא מעריך שהמכירות צפויות להכפיל את עצמן בכל שנה, השיב:
21
22 **"בפירוש לא. זה תלוי בגורמים. אם "סימן קריאה" היו ראשונים בשוק, אם השיווק היה**
23 **אגרסיבי יכולנו לשלש את המכירות בשנה הראשונה ואחרי זה לשמור את הרמה. להעלות**
24 **את המכירות זה קשה. בשנת 2011 מכרנו 4,000 חוברות, בשנת 2012 מכרנו 5,700 חוברות**
25 **ובשנת 2013 מכרנו 4,500 חוברות. זה מהחברות. בשנת 2014 המכירות ירדו היות ויצאו**
26 **סדרות חדשות כבר. הסדרה הזאת כבר בשנת 2014 לא מכרה הרבה, המכירות ירדו**
27 **בחצי.**" (שם, שורות 25-30).
28
29 עוד הוסיף כי:
30
31 **"אני מעריך שהייתה שומרת על אותה רמת מכירות ועולה אולי ב-10%. המכה הראשונה**
32 **היינו צריכים למכור הרבה במידה והסדרה הייתה מאושרת, יכולנו למכור משהו כמו פי**

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 13-11-1983 שמעוני נ' נשר

תיק חיצוני:

- 1 2.5 מזה, 12,000 חוברות ביחד... אני אמרתי שבכל שנה 12,000 חוברות כפול 5 שנים זה
2 60,000 חוברות. הכל זה אם. חוברת עולה בין 25 ל-30 ₪. (עמ' 18 לפרוטוקול, שורות 6-1).
3
4 30. עניינו הרואות, ציפייתה של התובעת כי המכירות יוכפלו בכל שנה הינה בגדר ספקולציה,
5 ובעניין זה מקובלת עדותו של מר כהן, שהינו מומחה בתחום זה של שיווק ספרים, לפיה לא
6 היה צפי ריאלי של הכפלת מכירות כטענת התובעת.
7
8 לכך יש להוסיף את הימנעותה של התובעת מלפנות לאשת מקצוע אחרת על מנת שתבצע את
9 העדכונים הנדרשים בחוברות "סימן קריאה", וכאשר נשאלה בעניין, השיבה:
10 "בתחילה חשבתי לעדכן תמורת זה שהוא ישלם לי עבור העבודה אבל שמענו שהיא
11 הכניסה את הספר שלה, היא עיכבה אותנו המון, בשנה האחרונה היא שלחה את החומר
12 שלה מאוחר מאוד ואז חשבתי לעשות את זה מהר אבל הסתבר שהיא הכניסה את הספר
13 שלה וכבר שיווקה אותו ולנו לא היה מה לעשות. אני גם פניתי לבעלי מקצוע אחרים, לא
14 הייתי עושה את זה לבד. אבל ויתרתי על העניין ברגע שנודע לי על הספר שלה." (עמ' 29
15 לפרוטוקול, שורות 21-25).
16
17 כאשר נשאלה מתי נודע לה על המכתב נספח ז' לתצהירה של הנתבעת, השיבה שבאותה עת
18 לא קיבלה אותו ולא ידעה דבר, אלא רק מעורך דינה כאשר פנתה אליו בקשר לתביעה (שם,
19 שורות 26-29).
20
21 31. על פניו, לא הייתה כל מניעה כי התובעת תפנה לאיש / אשת מקצוע אחרים על מנת להשלים
22 את העבודה הדרושה, מה גם שנודע לה על הספר המתחרה רק לאחר מכן, ולא ברור בדיוק
23 מתי, ואזכיר שהספר "בסוד האותיות" אושר ע"י משרד החינוך רק כחצי שנה לאחר משלוח
24 מכתב נספח ז' הנ"ל.
25
26 32. בנסיבות העניין ראיתי לעשות שימוש בסמכותי ולפסוק פיצוי בגין הפרת חובת תום הלב
27 ע"י "אומדנא דדיינא" שכן בנסיבות העניין קיים קושי להוכיח בדייקנות ובוודאות את
28 מידת הנזק (ראו ע"א 355/80 נתן אניסימוב בע"מ נ' מלון טירת בת שבע בע"מ, פ"ד לה (2)
29 800).
- 30 ראיתי לנכון להעמיד סכום זה, ובתוכו רכיב עגמת נפש, ע"ס 80,000 ₪.
31
32

הטענה בדבר הפרת זכויות יוצרים

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 13-11-1983 שמעוני נ' נשר

תיק חיצוני:

- 1
- 2 33. התובעת טוענת כי הנתבעת העתיקה באופן מילולי סיפור בחרוזים שיצרה התובעת על חג
- 3 הפסח ובעשותה זאת הפרה זכות יוצרים, ועוד כי התיימרה להציג את הסיפור כסיפור
- 4 שהיא חיברה אותו.
- 5
- 6 בסעיף 35 לתצהירה מצטטת התובעת את הסיפור שכתבה:
- 7 "חג הפסח חג מיחד,
- 8 אליו מתכוננים במיחד.
- 9 את הבית מנקים
- 10 את החמץ מרחיקים.
- 11 את שלחן הסדר עורכים,
- 12 כוס גדולה לאלהו הנביא מניחים.
- 13 מטעמים מיחדים מכינים
- 14 ואורחים מזמינים."
- 15
- 16 ואילו הנתבעת הציגה את הסיפור במילים הבאות:
- 17 "חג הפסח הוא חג נחמד,
- 18 אליו מתכוננים באפן מיוחד.
- 19 את הבית מנקים,
- 20 את החמץ מרחיקים,
- 21 שלחן סדר עורכים,
- 22 כוס גדולה לאלהו הנביא מוזגים,
- 23 ואורחים מזמינים."
- 24
- 25 בנוסף הציגה התובעת סיפור בסעיף 36 לתצהירה שלשונו כדלהלן:
- 26 "בהגדה קוראים,
- 27 ביציאת מצרים מספרים.
- 28 ארבע קשיות שואלים,
- 29 ארבע כוסות שותים.
- 30 את האפיקומן מוצאים,
- 31 מתנות מקבלים."
- 32
- 33 ואילו הנתבעת הציגה את הסיפור כך:
- 34 "בהגדה קוראים,

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 13-11-1983 שמעוני נ' נשר

תיק חיצוני:

- 1 את ספור יציאת מצרים מספרים,
2 ארבע קשיות שואלים,
3 ארבע כוסות שותים.
4 את האפיקומן מוצאים,
5 מתנות מקבלים."
6
7 34. יצוין כי לגבי הסיפור הראשון, אף ציינה הנתבעת בצד כותרתו את שמה, קרי היא חיברה
8 אותו. ולגבי הסיפור השני, לא ציינה כי מישהו אחר חיבר אותו.
9
10 לגבי הסיפור הראשון, למעט מספר מילים, הסיפור כמעט זהה לחלוטין. לגבי הסיפור השני,
11 הסיפור זהה כמעט מילה במילה.
12
13 35. בסעיף 89 לתצהיר הנתבעת היא מציינת שהחברות שבהן נזכרו הסיפורים האמורים אושרו
14 אך לא שווקו לקהל הרחב כתוצאה משיקוליה של "בנוס". נשאלת השאלה האם יש במצב
15 דברים זה כדי להוות עוולה והפרת זכויות יוצרים ?
16
17 36. סעיף 12 לחוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007 (להלן – "חוק זכות יוצרים") קובע כך:
18
19 "העתקה של יצירה היא עשיית עותק של היצירה בכל צורה מוחשית, לרבות –
20 (1) אחסון של היצירה באמצעי אלקטרוני או באמצעי טכנולוגי אחר;
21 (2) עשיית עותק תלת-ממדי של יצירה דו-ממדית;
22 (3) עשיית עותק דו-ממדי של יצירה תלת-ממדית;
23 (4) העתקה ארעית של היצירה."
24
25 סעיף 47 לחוק זכות יוצרים קובע כך:
26
27 "העושה ביצירה פעולה מהפעולות המפורטות בסעיף 11, או מרשה לאחר לעשות פעולה
28 כאמור, בלא רשותו של בעל זכות היוצרים, מפר את זכות היוצרים, אלא אם כן עשיית
29 הפעולה מותרת לפי הוראות פרק ד'."
30
31 37. יצוין כי סעיף 11 קובע כי רשימת פעולות שמקנה את זכות היוצרים ליוצר וביניהם העתקה
32 (סעיף (1)).
33

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 13-11-1983 שמעוני נ' נשר

תיק חיצוני:

1 פשיטא, אין נפקא מינא לעניין השאלה האם הופרה זכות יוצרים לכך שהנתבעת לא פרסמה
2 את הפרסומים האמורים. מובן כי יהא לכך משמעות בפסיקת גובה הפיצוי.

3
4 38. סעיף 56(א) לחוק זכות יוצרים מסמך את בית המשפט לפסוק ליוצר שזכות היוצרים שלו
5 הופרה, בשל כל הפרה, פיצויים ללא הוכחת נזק, בסכום שלא יעלה על 100,000 ₪.

6
7 בסעיף 56(ב) נקבע כי בית המשפט רשאי לשקול בין היתר, את היקף ההפרה, משך הזמן,
8 חומרת ההפרה, הרווח שצמח לנתבע והנזק לתובע, טיב היחסים בין הצדדים, מאפייני
9 פעילות הנתבע ותום ליבו.

10
11 39. לאחר שהבאתי בחשבון את מכלול השיקולים הרלוונטיים, לרבות העובדה שלא בוצע
12 פרסום בפועל וממילא לא הופק רווח, ומנגד את העובדה שהצדדים היו מצויים ביחסי
13 עבודה כמפורט בפסק דין זה, ראיתי לנכון להעמיד את גובה הפיצוי על סך 15,000 ₪.

אחרית דבר

14
15
16
17 40. בהינתן האמור, תשלם הנתבעת לתובעת סך 95,000 ₪, בצרוף ריבית והפרשי הצמדה כחוק
18 מיום הגשת התביעה ועד התשלום בפועל.

19
20 נוכח התוצאה שאליה הגעתי והעובדה שנפסק סכום שהינו כחמישית בלבד מהתביעה, אין
21 צו להוצאות.

22
23 ניתן היום, ד' אלול תשע"ה, 19 אוגוסט 2015, בהעדר הצדדים.
24

יעקב שקד, שופט

25
26

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 13-11-1983 שמעוני נ' נשר

תיק חיצוני:

1
2